

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Abd el Krim

Carlyle Tamás, a skót puritán író megtorholta kételkedő és blazirt kortársait, mert ezek már a csodákban nem hittek. És a csilagos ég, vagy akár egy kis madár repülése nem csoda, kérde Carlyle s nem csoda-e mindaz, amivé lettünk és vagyunk? Oh! Ádám fia, helyesebb lenne, ha egy kissé kinyitná a szemét és befogná a száját.

Ha most élne a nagy puritán, egy újabb csodára fordulna örök lelke sedéstől lángoló tekintete s eget, földet összefogó stílusában fenséges ódát írna Ádámnak egyik, a szó eredeti értelmében rongyos fiáról. Abd el Krimnek és félmeztelen arabjainak hősiessége bizony nem maradna megéneketlenül. Mert ez a hősiesség valódi csoda.

A riff-kabilok hegyes-völgyes, szabad hazájára szemet vetett két európai nagyhatalom. Mint valami magától értendő követelést nyilatkoztatták ki, hogy a riff-kabilok földje pedig nekünk fogja szolgáltatni drága ércet, nekünk hizlalja kővér nyáját, nekünk termi majd illatos gyümölcsöt és ami kényünkre adja fiait, leányait. Az arab nők ezután csak azért szülnék, hogy gyermekeikből gyarmati zsoldos és gyarmati rab-szolga legyen s hogy legyen tárgya szilaj kedvtelésünknek, mikor a napbarnította hátakon korbácsunkat tan-coltatjuk.

Igy a büszke hidalgó és az emberrnyás közben is kedvesen udvarias francia. — De mi történt? — Csoda. A lenge öltözötű, ruhafosz-lányokba is alig burkolózó népség, ez a *canaille*, azt kiáltja: „Nem!” Nem, ezt a napisten által arany-sugarban fürdetett hazánkat nem engedjük. Amint a berber ösök valaha a világbiro Rómával farkas-szemét mertek nézni s a ránk zúditott légiók csontjai a sívó pusztákon fehéredtek meg, mi sem hajtjuk fejünket e neorómaiak igája alá s szabadságunkat fegyverrel is meg fogjuk védelmezni. Pusztuljunk el bár mind egy szálig, a kapzsá, leiketlen, dőltyős idegen fosztogatását és gunyolódásait túrni nem fogjuk.

És lám e férfiu elhatározásból itt, a szemünk előtt a legújabb csoda langoszlópa emelkedik az égnek. Bámulat tárgyának, intelmű, biztatoul. A felvadak összefognak s az el-szantságnak táján felvad, de imadatos entuziasmusával vetik magukat modern felkészültségű hadseregek agyu- és fegyvertüzébe. Csodát művel bennük a mai divat szerint lenézett érzés: a hazaszeretet.

Vajjon tanul e ebből a köztünk settenkedő luciferi lélek, mely a mi ősi földünket könnyed kézmozdulattal dobta prédára? Nem hisszük. De ez nem is fontos. Fontos az, hogy tanuljunk belőle mi, magyarok. Tanuljunk meg és lássuk be azt, hogy a nyugodt, békés, gazdag és gondtalan életnél előbbre való a szabad élet, mert hiszen ez amannak a fel-

tétele. Érezzük át, mint eleven valóságot, hogy még nem lenni is jobb, mint rabnak lenni. S talán, ami legfontosabb, vegyük eszünkbe, hogy a

bátraké az ország, a hatalom és a dicsőség. A féreg és a vakond a föld alá bujik; Isten népja csak a bátrakra sűt.

A franciák kiűritették Essent

Essenből jelentik: Ma reggel az itt állomásozó megszálló csapatok megkezdtek a kivonulást. Gyalogcsapatok vonulnak ki a városból, a tü-zérseget már tegnap elszállították. Az Essenben állomásozó idegen gyalogezred és a szekerészkülönmény hátralevő része szerdán hagyja el a várost.

A B. Z. am Mittag megbízható párisi és londoni értesülést közli, amely szerint Düsseldorf, Ruhrort és Duisburg szankciós területét a londoni egyezményben megengedett végső terminuson, augusztus 16 án fogják kiűriteni.

Az oláhok elkobozták az ősi nagyenyedi kollégiumot

Kolozsvár, július 27. A 300 éves szászvárosi református Kollégium ellen az oláh imperium átvétele óta állandó aknamunka és propaganda folyik, hogy az intézet elvesztése nyilvános jellegét és jogát megfosszák, működését megbénítsák és a körülből 20 évvel ezelőtt épült monumentális épületet valamilyen ürüggyel a református egyháztól elvegyék. Az elmúlt napokban azután a hunyadmegyei rekviráló bizottság kimondta, hogy a Kun Kollégium épületét is elrekvirálják a román liceum számára.

Ilyenformán a 300 éves intézet ez új épületének elvesztésével valamennyi tanépületétől megfosztatott. Ürüggyül azt hozták fel, hogy a régi liceumot kilakoltatták a szászvárosi bérházakból, amelyeket internátusnak használt és emiatt 200 tanuló és hat tanár fedél nélkül maradt. Az igazság az, hogy az állami intézet

kilakoltatása a házbér meg nem fizetése miatt történt.

A szabadságon levő birónak szabadsága megszakításával kellett sür-gősen a liceum kilakoltatásának ügyét letárgyalni és a kilakoltatás kimondásával a liceum nem 200, hanem alig 50 tanuló részére szolgáló helyiséget vesztett. Tanára egy sem maradhatott fedél nélkül, mert köz-zulók egyikük sem lakott a bérházban. Az oláh liceum a kilakoltatással alig 7 szobát vesztett.

A rekvirálással viszont 40-nél több termet és szobát szerzett meg.

Még világosabbá válik a kollégium ellen folytatott aknamunka abból a körülményből, hogy a házbérfizetést az állami liceum igazgatója mulasztotta el, aki a dévai nagygyűlésen a nyilvánosság előtt kérte a miniszterelnöktől a nevezett Kollégium elvételét.

Augusztus 1-től 2 százalék a forgalmi adó

Megjelent a pénzügyminiszter rendelete

Budapest, júli 27. Az állami alkalmazottak anyagi helyzetének javításáról, a beruházásokról és az adóügyi rendelkezésekről szóló törvény felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy az általános forgalmi és az állatforgalmi adó kulcsát ez év augusztus elsejétől kezdve az adóalap két százalékára csökkenthesse.

A csökkentés végrehajtási utasítása ügyében a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben részletes utasításokkal látta el a pénzügyi hatóságokat.

A rendelet annak megállapítása után, hogy az általános forgalmi adó kulcsa az adóalap két százalékára, az adóösszeget mindenkor augusztus elsejétől rendszeresítik. Olyan számítások vagy munkateljesítmények után, amelyeket még augusztus elseje előtt teljesítettek, azonban az ellenértéket csak augusztus után fizették meg,

még háromszázalékos forgalmi adót kell fizetni.

Az adózók azokról a szállításokról vagy munkateljesítményekről, amelyeket még július 31-ig teljesítettek és amelyek után az ellenértéket július 31-ig egyáltalában vagy pedig részletben fizették, kötelesek a megrendelő nevében és a hivatalos összegnek feltüntetéseivel augusztus előtt vagy kimutatást készíteni vagy pedig azokat üzleti könyveikben oly módon feltüntetni, hogy az összeg bármikor megállapítható legyen a pénzügyi hatóságok által. Azok az általános, amelyeket bizonyos foglalkozási csoportok 1925-évre és az adózók átlagos bevételének alapul vételével állapítottak meg

1925. végéig változatlanok maradnak.

Elsősorban vonatkozik ez az ügyvédekre és a budapesti orvosokra.

Kimondja a rendelet, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok területén augusztus 1-től az ő közreműködésük mellett befolyó forgalom általános forgalmi adójának

legfeljebb 1/4 részét engedhetik át a városoknak

se részesedés fejében a városok kötelesek az adókezelésnél és ellenőrzésénél saját szerveikkel közreműködni. Megokolt esetben a közsegeket is részesíthetik hasonló feltételek mellett forgalmi adóban.

Az állatforgalmi adókulcsa nyolc százalék.

Augusztus elsején vagy azután befolyó adófizetéseket már e két százalékos kulcs alkalmazásával kell az állatforgalom terén leróni.

A rendelet augusztus elsején lép életbe.

A Ker. Liga olaszországi utja

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Keresztyén Nemzeti Liga debreceni osztályának elnöksége a következőket hozza a tagok tudomására:

Az ÉME igazgatósága az olasz faszisták igazgatóságával történt megállapodása után elhatározta, hogy a szeptember 15-én Budapestről Rómába induló magyar zarándoklathoz való csatlakozóan egy minden keresztyén felekezetről összeállított küldöttséget vezet Olaszországba. Az utirány a következő: Budapest—Triest—Venezia—Pádva—Bologna—Firenze—Róma—Génuva—Milano—Verona—Venezia—Budapest.

A tartózkodás ideje az utazással együtt 10 nap

szeptember 15—25 között.

A program főbb pontjai a következők: Olaszország határáról és vissza minden nagyobb városban a hatóságok, kereskedelmi kamarák és faszisták fogadó ünnepélyeket rendeznek a küldöttség tiszteletére. Rómában diszlakoma lesz a városházán és faszista diszestély az Aquateóban, Milanóban pedig diszestély a színházban.

Rómában ünnepélyes tiszteletadás lesz a pápa Öszentségénél az új nagy országos központi zászlóval, melyet Öszentsége megáld,

majd fogadás Benito Mussolino olasz miniszterelnökénél.

A római program további pontjai: diszfelvonulás Garibaldi szobrához a Monte Janicolora, a Szt. Péter templom, a Vatikán, a katakombák, a régi Róma és a többi kiváló látnivalók megtekintése lesznek.

Az utazás előreláthatólag minden, még a borralókat is beleértve, körülbelül 5.000.000 koronába fog kerülni fejenként a II. osztályon, a küldöttségben úgy férfiak, mint nők résztvehetnek.

Az ÉME igazgatósága felkérte a Ker. Nemzeti Ligát, hogy tagjai az ÉME tagjaival együtt vegyenek részt a tervezett utazásban.

Szeretettel felkéri a tagokat, hogy az utban minél nagyobb számban vegyenek részt. A jelentkezéseket főtít-kárunkhoz, dr. Pórszász Károly ügyvédhez Darabos utca 17.sz. kérjük, aki azokat idejében továbbítani fogja.

Ahol a közoktatásügyi minisztert rablóvezérnek nézik

Angelescu miniszter kalandja egy oláh csendőrral

Bukarest, július 27. *Munteanu* és *Tomescu* rablóvezéreket, akiket a csendőrök ezrei hajszolnak, még mindig nem sikerült elfogni. A rablók üldözésével kapcsolatban majdnem rosszul végződött kalandja volt Angelescu közoktatásügyi miniszternek. A miniszter argosi birtokáról automobilon igyekezett a fővárosba. A járőrök megállásra szólították a

soffort, aki azonban a felszólításra nem reagált, tovább hajtott, mire a csendőrök lövöldözni kezdtek.

A golyó egyike sem talált. Az autó megállott, mire a miniszter leigazoltatta a járőr parancsnokot és szemrehányást tett neki, ez azonban utasításaira hivatkozott. A miniszter Bukarestben bejelentette az esetet. *Tatarescu* belüevi államtitkárnak.

Megalakult a debreceni Kereskedők és Kereskedelmi Alkalmazottak nyugdíjgyesülete

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) A kereskedő társadalom fejlődésének igazi mérőszámát jelenti az a nagyszabású esemény, melynek színhelye volt vasárnap a *Kereskedő Társulat* gyűlése díszterme. Debrecen és Tiszántul kereskedelmi emberei egységes erővel és

nagy lelkesedéssel mondták ki a Kereskedők és Kereskedelmi Alkalmazottak nyugdíjintézetének megalakulását,

mellyel lehetővé tették ezen gyakorlati pályán dolgozók jövőjének biztosítását.

Ez az első ilyenféle magán intézet, mely páratlanul áll az országban, melynek az özvegyekre és árvaakra is kiterjedő és más biztosító intézeteknél jóval humánusabb és messzebbmenő gondoskodása, nagy előnyt és fontosságot jelent a bizonytalan kereskedői világban.

Az egyesület élére a legkiválóbb debreceni kereskedőket és alkalmazottakat választották meg,

akik ugye közéleti, mint magánéleti, valamint tudásukkal és önzetlen munkásságukkal biztos garanciát a nyugdíj egyesület eredményes működésének.

Az alakuló közgyűlés

megnyitása után *Benyáts Emil* ismertette az előmunkálatokat. Utána *Hornung János* fejtegette azokat az okokat, amelyek szükségessé tették azt, hogy a nyugdíjintézet létre-

jöjjön.

Majd az alapszabályok elfogadása után *Benyáts Emil* kimondotta az intézet megalakulását a közgyűlés egyhangúlag *Benyáts Emil* választotta meg elnöknek,

ki az iránta való bizalmat megköszönve, a következő tisztikart ajánlotta: díszelnökül *Kardoss László* és *Seszina Jenő*, társelnökül *Békés Lajost*, *Bosznay Dezsőt*, *Kontsek Gézát*, *Kontsek Kornélt*, ifj. *Gyürky Sándort*, *Mossoly Lászlót*, *Halmógyi Sámuel*, dr. *Zempléni Kornélt*, *Kroh Vilmost*, *Kaszanyitzky Endrét*, *Kardoss Gyulát* stb.

Ugyanilyen irányban tagokat az alkalmazottak részéről is választottak a vezetőségbe és a tisztikarba. Megválasztották ügyvezető igazgatónak *Zavillu Dénest*, főtitkárnak *Hornung Jánost*, titkárok lettek *Feldheim Hermann*, *Vámosi Béla*, főpénztáros *Kardoss Zoltán*, pénztáros *Albert Gyula*, ellenőrök *Schlachta Sándor*, *Ságy István*. A felügyelő számvizsgálóbizottság és a választmány hasonló arányban választották meg.

Értékes felszólalásokat tettek: dr. *Dávid Géza*, *Félegyházy János* és *Horn Rezső*, s közgyűlés a Szózat elnöklésével ért véget.

Tekintettel arra, hogy az egyesületnek minden kereskedő és alkalmazott tagja lesz, — közölesen nagy eredményt lehet jósolni ennek a szociális intézménynek.

Anglia bányász- és vasutas sztrájk előtt

Augusztus elsején Angliában megállanak a vonatok - Anglia kritikus órái

London, július 27. A vasúti munkások szakszervezetének titkára, *Cramp* tegnap délután Woodfordban egy népgyűlésen többek között kijelentette, hogy a bányamunkások sztrájkja esetén szombaton

augusztus 1-én, minden szén-szállítvány továbbítását beszüntetik.

Ha a kormány erre azzal válasza, hogy a munkások egy részét elbocsátja, akkor a vasutasok szakszervezete a maga teljes egészében sztrájkba lép. Hogy a vasutas és szénstrájk mily beláthatatlan következményekkel járhat, azt felesleges a kormánynak magyarázni.

Baldwin miniszterelnök csaknem az egész napot a szakszervezeti nagygyűlés küldöttségével való mai megbeszélés előkészítésének szentelte.

Cook, a bányászszövetség titkára, a sajtó képviselővel folytatott megbeszélés során kijelentette, hogy egyes államférfiaknak, köztük a

miniszterelnöknek megjegyzéseiből arra kell következtetni, hogy

Igen csokély a remény a bányáipar válságának békés megoldására.

Ezek az államférfiak nem tudnak egyebet javasolni, mint hogy bányászok menjenek bele egy alkuszertű egyességbe. A bányászok azonban bizonyára nem fogadják el olyan megállapodásokat, amelyek hosszabb munkaidőt vagy kisebb bért állapítanak meg, mint amint 1914-ben volt érvényben.

Az általános bányászsztrájk lehetőségé miatt általános az aggodalom. Ez

az aggodalom tákröződik vissza a legnap elmondott számos miniszteri beszédben és politikai nyilatkozatokban,

ugyszintén a sajtó vezércikkeiben. Az *Observer* a most kezdődő hetet egyik legválságosabb időszaknak mondja a brit ipar történetében.

Romboló munkások harca a rendőrökkel

London, július 27. O tavaai jelentések szerint már öt hónap óta sztrájkoló munkások egyik csoportja tegnap délután két házat felgyújtott és több üzletet kifosztott. A sztrájkoló munkások a város egyetlen áramvezetékét is szétrombolták. A rendőrség erőteljes közbelépésére heves harcok után sikerült a rendet helyreállítani. A sztrájkolókat közül huszat letartóztattak.

Megverték egy anglikán püspököt

London, július 26. Durhamban a bányamunkások gyűlése után, amelyen *Mac-Donald* is beszélt, a tömeg tetleg bántalmazta *Welldon* anglikán püspököt, mert egyik korábbi nyilvánosan elhangzott beszédében a sztrájk ellen foglalt állást. A püspököt a tömeg egy folyónak szorította, de egy motorcsónak még idejében segítségére jött és menedéket nyújtott a püspöknek.

Rác Jancsi Buenos-Airesbe szerződik

A debreceniek kedvenc cigányprimásának sikere külföldön

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Megírtuk már, hogy a debreceniek kiváló cigányprimása *Rác Jancsi* zenekarával együtt Bad Emsben muzsikál egy ottani előkelő hotelben. A fűrdővendégek körében páratlan népszerűségnek örvend a kitűnő cigányprimás, akinek szebbnél-szebb magyar dalait esténként

szívesen hallgatja Bad Emsben minden fűrdővendég

akar német, akár francia vagy angol legyen is.

Rác Jancsi öszre szeretett volna haza térni Debrecenbe, azonban rengeteg csábító ajánlatot kapott, hogy maradjon Németországban. —

Hívták Kölnbe, Berlinbe és még számos nagy német városba. Egy este a braziliai konzul, aki jelenleg Bad-Emsben nyaral sokáig hallgatta *Rác Jancsi* muzsikáját. A braziliai konzulnak annyira megtetszettek a magyar nóták és különösen *Rác Jancsi* gyönyörű játéka, hogy azonnal szerződési ajánlatot tett neki, hogy menjen ki Brazillába Buenos Airesbe.

Rác Jancsi még nem fogadta el ugyan a rendkívül előnyös ajánlatot, azonban nem lehetetlen, hogy valóban kimegy Buenos Airesbe, már mint legutóbbi levélben írja, nagyon vágyik vissza Debrecenbe.

A debreceni cserkészcsapat Rómában

Tanulságos utazás Itália nevezetességei között

Róma, 925 VII/21.

Ma egy hete indultunk el Firenzéből és főcél volt néhány nevezetes középitaliai városnak a megtekintése. Azt gondoltuk volna, hogy Firenze után vidéki kis városokban már semmi sem lehet, amit érdemes megnézni. És most, amikor visszagondolunk az ott szerzett benyomásokra, akkor kénytelenek vagyunk bevallani, hogy igen még Firenze után is lehet fokozás.

Első állomásunk

Pisa

volt. Nem nagy hely. Miközben végiggyalogoltunk rajta, keresztül az egész városra, kíváncsian vártuk, mi lesz a meglepetés. A város tulsó végén egy csomóban feküdt négy világhírű nevezetesség: a *dóm*, a *keresztelő kápolna*, a *temető és mindenekfelett a képekről ismert ferde torony*. Ez utóbbiba fel is másztunk. Maga az épület rendkívül érdekes, a panoráma a tetőről szintén elragadó. De a többi épülettel is alig bírtunk betelni. Ebéd után vig nótázás közben mentünk vissza az állomásra és utaztunk el *Livernóba*.

Livernó

Genova után Olaszország legnagyobb kereskedelmi kikötője. Sajnos, az idő rövidsége miatt, a hatalmas kikötőnek mi csak egy igen kis részét láttuk. De éppen ott tartózkodott látogatóban egy angol hadihajó csoport, amely, miután közben este lett, teljes villanyfényben uszott. Igen festői látványt nyújtott és a fiúk nagy örömmel nézegették a vaskolosszusokat.

Másnap fogaskerekű vasuton kapaszkodtunk fel

Volterrába.

Régi etruszk város, hatalmas várfalakkal, ma ezek börtönül szolgálnak és egy gazdag etruszk-muzeummal. A muzeum igazgatója (hires szaktudós és kedves öreg bácsi) nagy szeretettel magyarázta a hires gyűjtemény legkiválóbb darbjait. Itt egy pedagógiai hírességet is megnéztünk a városban

kivül. Délután autón és részben vasuton

Sienába

mentünk át. Siena a képzőművészetben, főleg a festészet terén fontos hely. De főérdekessége maga a város, amely épületeinek zömével ma is egy élő középkor. Az ember szinte várja, hogy egyszer csak a modern ruhás olaszok eltűnnek és megjelennek helyettük a páncélos lovagok, a színes, uszályos öltözötű hölgyek. Képtára, épületei, fekvése egyaránt arra rendelkez, hogy igen-igen nagy idegen forgalma legyen, De ez nincs itt. Nem ismerik eléggé és félreessé volta miatt azok is nehezen keresik fel. Mi egy teljes napot töltöttünk ott és nagyon örülünk, hogy kiváló vezetőnk szakismerete ide is elkalauzolt bennünket.

De Sienára azért is kedvesen emlékezünk vissza, mert talán itt vártak ránk és itt láttuk el bennünket az olasz cserkésztestvérek legnagyobb szeretettel. Mindenütt, ahová érkezünk, kiint várnak az állomáson és azonnal mindenben segítenek. De Sienában ezt annyira bensőséggel tették, hogy csak hálával gondolhatunk rájuk.

Sienából 7 órai gyorsvonati ut után a múlt hét szombat délutánján eljutottunk ide,

Rómába.

Itt is vártak ránk, és elvezettek szállásunkra, amely a „*Dante Allighieri*” gimnázium padlásosáiban elhelyezett cserkészotthonban van. Egyszerű, de jó szállás, csak egy kicsit magas: 4-ik emelet! A lapos tető reggel és este pompás tartózkodási hely, mert bizony nappal nagy bőség van. Itt kérek egy hetet töltünk. Már erősen benne vagyunk a programban. Aztán még

Velencét

nézzük meg és onnan megyünk — valószínűleg augusztus 1-én este gyorsal — haza Debrecenbe.

Dr. Bessonyei Lajos.

1925 július 28.

Liberális támadás a Kegyes Tanítórend vezető-sége ellen

A Kegyes Tanítórend magyarországi vezetősége a debreceni társház érdemes főnökét, a reálgyimnázium igazgatóját és több professzorát elhelyezte Debrecenből. A személyi változásokról már részletesen beszámolt a *Hajdúföld* vasárnapi száma azon a tiszteletteljes hangon, mely a piarista rend nagykaptalanját és provinciális kormányzóját minden körülmények között megilleti. Ezzel szemben a debreceni sajtónak az a része, mely *katholikus* pénzen alakult s amely a multban észrevehető buzgalommal kereste a piarista professzorok barátságát, hosszú cikkekben filozófál az áthelyezésekről és olyan oldalvágásban részesíti a Kegyes Tanítórend országos vezetőségét, hogy még azoknak is tátva marad a szájuk, akik hozzá vannak szokva a Tiszántúli Hírlap stílus fölényes támadó eszmeifuttatásaihoz.

A *Tiszántúli Hírlap* július 28-iki számában „Hogyor József” címen egy vezércikk jelent meg, mely a reálgyimnázium igazgatójának elhelyezésével foglalkozik. A vezércikk-író többek között így kesereg:

„A sors irigy és az emberek közt mindig ókádnek olyanok, akik ezt a sorsot szolgálják, mert nem szeretik azt, akit sokan szeretnek.”

Itt jegyezzük meg, hogy *Hogyor József* a rend magyarországi kormányzója helyezte át Nagykanizsára középiskolai tanárnak. A fenti idézetek tehát csakis óreá vonatkozhatnak. Őszintén sajnáljuk a távozó igazgatót, hogy ilyen *kellemellen* cikkben bucsuztatja el a liberális sajtó. Az ő kiváló papi és tanári egyénisége nem érdemelte meg ezt a *politikai izü bucsuztatást*...

A *Tiszántúli Hírlap* azonban nem elégszik meg ezzel a burkolt támadással, hanem beleavatkozva a rendkormányzás legtitkosabb és legbelsőbb ügyeibe, intrikusokat keres a közönség sorában:

„... kinek vagy kiknek állott utjában *Hogyor József*? ... Hely és idő nem alkalmas arra, hogy számon kérjük, kik állították félre azt az embert, stb.?”
Tehát rettegj, óh, Kegyes Tanító-

rend! Reszkessetek ti rendfőnökök és nagykaptalanok; mert eljön a pillanat, amikor a vezércikkírónak ideje és helye lesz s akkor majd számonkéri a rendkormányzás cselekedeteit, melyekről egy másik cikkében így emlékezik meg:

„*Parva sapientia regitur mundus!*”

Az előbb említett liberális ujság reggeli testvérlapja ugyancsak *Hogyor József* elhelyezésével kapcsolatban így schajtozik:

„*Hidba! A gyűlölség rossz tanácsadó!*”

Ez a rendkormányzás és a nagykaptalan ellen irányított gyanúsítás és ez a hangnem olyan minősíthetetlen, hogy nem méltó a válaszadásra.

Hogy mégis foglalkozunk vele, azt *Hogyor József* tiszteletreméltó személyéért tesszük, aki ártatlanul került ennek a cikkhadjáratnak fókuszába, mint szenvedő alany. Ő talán maga sem tudja, hogy minek köszön-

heti ezt a nagy liberális kitérítést? Hiszen *Gombos Antal házifőnök* dt-helyezésével csak egy *ősrös*, eldugott naplírben foglalkozott a *Tiszántúli Hírlap*. Itt valami titokzatos és *Hogyor József*re szerfőltöt kellemetlen hírlapi tendenciáról van szó és erre a körülményre ezuton figyelmeztetjük a debreceni reálgyimnázium nagyérdemű volt direktorát, akit sokkal öntudatosabb szerzetes papnak ismerünk, semhogy olvast volna azokat a liberális lapokat, amelyekben a cikkek megjelentek.

A Déri-muzeum építését debreceni vállalkozókkal szemben egy budapesti cég kapja Nagy viták a jog- és pénzügyi bizottság ülésén - Kiszfaltozzák a Kálvin-teret

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága hétfőn délután négy órakor nagy érdeklődés mellett tartotta meg ülését, amelyen a Déri-muzeum építésének vállalatba adásáról határozott a bizottság. Napirend előtt *Markovics Elemér* bizottsági tag szólalt fel s kifogásolta, hogy a még régebben beszedett világitási előleget most a villanygyár papirkoronában fizeti vissza. Miután ezeket az összegeket nem valorizálták, illetőleg nem természetben, áramban térítik vissza, kéri a tanács intézkedését.

41 ajánlat a muzeum építésére

Vargha Elemér megnyugtató válasza után *Borsos József* műszaki főtanácsos terjesztette elő a Déri-muzeumra beérkezett pályázatok ügyét.

A Déri-muzeum építésére 41 ajánlat érkezett be. Ezek közül gondos átvizsgálás után 11-et alaki és formai hibák miatt kizártak. A generálvállalkozók közül a *Stabilt*, miután annak pályázatában számítási hiba volt, valamint *Vágó és Kovácsot* visszavetették. Végül is a tanács három céget terjesztett a jog- és pénzügyi bizottság elé. Ezek közül az Országos Építőipari Rt. 286.199, *Tóth és Sebestyén* 316.636, *Fehér és Ritter* 318.019 aranykoronáért hajlandó felépíteni a muzeumot. A pályázati feltételek szerint az építet még ebben az évben tett alá kell hozni s a vállalkozó a lehetőség szerint köteles helybeli munkásokkal és iparosokkal dolgoztatni.

Az Országos Építőipari Rt. előtérben

A műszaki ügyosztály, illetőleg a városi tanács azt javasolta, hogy az építést adják ki az Országos Építőipari Rt.-nak, ellenben a generálvállalkozóktól különválasztva, az asztalos, lakatos és mázoló munkákat *Harsányi István* debreceni cégnek, a tetőfedő munkákat ugyancsak helybeli vállalkozónak, *Kubinyi Imrénének* adják oda. Javasolta a városi tanács továbbá, hogy a tervező építészeknek az összes munkát után adják ki a kikötött 8% részesedést. Végül, miután az ajánlatok igen előnyösek, indítványozta a városi tanács, hogy a muzeum lépcsőházát az eredeti tervtől eltérőleg ne beton-, hanem márványkőből készítsék el.

Vásáry István tanácsnok és *Freund Jenő* felszólalása után *Radó Rezső* emelkedett szólásra.

Debreceni iparosoknak kell adni a munkát

A városnak — mondotta — az a kötelessége, hogy debreceni iparosokkal csináltassa ezt a munkát és ne budapesti vállalkozónak adja ki. A városi kislakások építésénél talán még lehetett arról vitatkozni, hogy helybeli vagy idegen vállalkozó kapja-e a munkát. Azonban a Déri-muzeum építésénél, amelynek Déri fejedelmi

kincseit kell őrizni és amely századokra szóló épület, nem lehet azzal a mértékkel mérni, mint a kislakásoknál. A Déri-muzeumnak minden részletében abszolút tökéletességűnek kell lenni s ezt jobban tudnak garantálni a helybeli vállalkozók, iparosok. Össze kellene válogatni Debrecen legjobb, legkiválóbb iparosait s ezeknek részletekben kiadni az építést, valamint az ezzel kapcsolatos munkákat.

Azok a kikötések, amelyek ugy szólanak, hogy a generálvállalkozók helybeli iparosokkal kötelesek dolgoztatni, nem érnek semmit. Ugyanis megdönthetetlen bizonyítékaik vannak rá s ezeket elő is terjeszti majd adandó alkalommal, hogy

a generálvállalkozók mindenféle részlelmunkáinál lenyomják az árakat,

kiuzsorazzák a szerencsétlen kisiparosokat. Javasolja, hogy az építést *Tóth és Sebestyénnek* adják ki. *Freund Jenő* arra mutatott rá, hogy a kontemplált 1 méter 80 cm.-es alapozás teljesen irreális, mert a Déri-muzeum az ugynevezett *Pap-tava* fölé épül. Ezen a helyen a talaj süppedékes, úgy, hogy legalább 3 méter 50 cm.-re kell majd leásni.

Debreceni iparos vagy az olcsóbb ajánlattevő?

Balogh István szólalt fel ezután s azt fejtegette, hogy hacsak lehetőség van rá, az összes munkákat debreceni iparosoknak kell adni.

Markovics Elemér, majd *Nyri Ernő* szólalt fel ezután. Az utóbbi azt fejtegette, hogy az építésnél nagyon óvatosságnak kell lenni a vállalkozóval szemben, mert sehol nincs annyi csalafintaság, annyi rejték, mint éppen az építkezési munkáknál.

Hegedűs Jenő arra mutatott rá, hogy tekintet nélkül arra, hogy a vállalkozó debreceni-e vagy sem, a legolcsóbb ajánlattevőnek kell kiadni a munkát, mert szerinte ettől az elvtől eltérni veszedelmes volna. Több felszólalás után *Vargha Elemér* elnökölt tb. főjegyző a vitát be-rekesztette és szavazásra tette fel a kérdést.

A határozat

Mindenekelőtt *Vásáry Istvánnak* egyik korábban elhangzott indítványát fölött határoztak. Ez az indítvány úgy szól, hogy a muzeumot vasbordás betonfödéllel építsék fel. A bizottság ezt az indítványt elfogadta. Majd 8 szavazattal 7 ellenében ugy határoztak, hogy a munkát az Országos Építőipari Rt.-nak adják ki. A tetőfedő-, parkettmunkákat *Kubinyinak*, az asztalos-, lakatos- és mázoló munkákat pedig *Harsányi Istvánnak* adják oda. Ilyen-

formán az Országos Építőipari Rt. ajánlata szerint a Déri-muzeum építése márványos lépcsőházzal és vasbordázatu betonfödéllel 308.000 aranykoronába fog kerülni.

A Kálvin- és Déri-ter aszfaltozása

Ezután *Borsos József* tanácsnok terjesztette elő a *Magyar Aszfalt Rt.* ajánlatát, amely szerint a cég az ez évi árak alapján hajlandó jövő évben kiszfaltozni a Kálvin-teret és a Déri-muzeum körül létesítendő új teret, azonban szerződésileg kívánja biztosítani, hogy ezeket a munkákat ő fogja megkapni. Ajánlatát azzal indokolta, hogy az anyagárak jövőre emelkedni fognak és így a város jól jár, ha előre lekötöti a munkát. A tanács azt javasolta, hogy fogadják el a cég ajánlatát és a jövő évben a Kálvin-terén 3840 négyszögölméter, a Déri-muzeum körül 5400 négyszögölméter területet aszfaltoztassanak ki.

Az aszfalt akkor jó, ha lyukas

Az előterjesztéshez *Freund Jenő* bizottsági tag szólott hozzá. Kijelentette, hogy a cég munkájával nincs megelégedve, mert például a *Bika* előtti téren már is lyukak vannak az aszfalton.

Magoss György polgármester erre kijelentette, hogy az nem baj, mert az csak azt bizonyítja, hogy az aszfalt jó, ugyanis sok benne a bitumen s ezért nem törik, hanem hajlik.

Markovics Elemér azt kifogásolta, hogy versenytárgyalás mellőzésével adták ki a munkát. Az aggodalmaskodó bizottsági tagot a polgármester azzal nyugtatta meg, hogy Magyarországon más ilyen vállalat nincs, tehát a versenytárgyalásnak nem lenne eredménye.

A bizottság ezután elfogadta a javaslatot.

A DMKE-t átadják a Népház céljaira

Majd a Népház Egyesület kérelmének tárgyalására tértek át. A Népház Egyesület ugyanis azt kérte a várostól, hogy a DMKE épületét adja át a felállítandó Népház céljaira. Itt helyeznének el a népjóléti hivatalt, a népkonyhát, a tejkiosztó helyet, a napközi gyermek otthont és a leányinternátust.

A bizottság egyhangulag javasolta a kérelem teljesítését és azt, hogy a törvényhatóság tegyen lépéseket a DMKE épületének mielőbbi kiürítése iránt.

Ezzel az ülés véget ért.

— *Férflingek* már 79 ezertől 175 ezer koronaig raktárról vagy mérték szerint nagy választékban. *Benyás* Emil főtéri üzletében, *Tisza-palota*.

PIGNICZKY ISTVÁN

CRONOMETER ÉS MŰORÁS

A szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa

s 12 évig elsőrendű szakmunkása volt

Alapított 1912. évben

Csakis szolid, finom órák raktára.
Debrecen, Csapó- és Vár-utca sarok.
a Zenedével szemben.

Rothenstein Mór követeli magának a magyar nyomdász-szaklap szerkesztését

A magyar nyomdász munkások harca a zsidó „vezérek” mohósága ellen a „Typographia” szerkesztői állása körül

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tudni való, hogy a magyarországi szervezett munkásság két, főként fajilag elhatárolt, kategóriára osztható fel. Az egyikbe tartozik a magyar munkások közel kétszázötvenezer főnyi tömege, amelynek minden tagja jogosult, sőt keservesen kénytelen a szak szervezeti és párt szervezeti kasszába a maga szigorú összegszerűséggel kirótt obulusait a legkülönbözőbb címeken beszolgáltatni. Kötelező a „vezérek” parancsára a nyomorthozó sztrájkokba beugrani, rendeletekre szavazni a választásokon s néma sorjával súlyt adni a másik kategóriának.

Ez a másik réteg a kisszámú „vezérek”. Ezek a szak- és párt szervezeti tisztviselők, a bizalmi állások betöltői, a szak- és párt-sajtó pennaforogatói, az Általános Fogyasztási Szövetkezet és a Törekvés Takarékpénztár dirigálói és alkalmazottjai és mindenekfelett a vörösszekfűs honatyák. Ezek számára fakad a *szociális termelésből a jólét*. Karakterisztikájuk, hogy minél kevesebb munkával minél több jövedelmet huznak, Ischleben, a Balatonon, Abbáziában s más hasonló proletármentes helyeken nyaralnak, emeletes házacskaik vannak, papírjaik, vagy legalább is 6-8 szobás lakásaik: egyszóval ők a szocialdemokrata mozgalom igazi kapitáliai. Legfőbb jellegzetességüket pedig szinte fölösleges is felemlítenünk: par díszgőj kivételével egytől egyig felekezeti is, vagy telegezet nélküli, de

a kiválasztott fajhoz tartoznak.

A szervezett magyar munkásság hosszú éveken át kritikátlan engedelmességgel vezette magát az orránál fogva a *Peidlök, Propperek, Rothensteinök, Györki Grószok, Büchlerök* s hasonlók által összekovácsozott klikk által. A mohóság azonban, amellyel ezek a terrorisztikus uralkodó munkás basák rávetették magukat a zsiros állásokra,

— némelyik „munkászvezérnek” 20-30 millió havi jövedelme is van —,

a legutóbbi időkben felnyitotta a becsapott és kisszámú munkásság szeméit. Sajnos, az elégedetlenséget a Vági-csoport a kommunizmus felé igyekezett lecsapolni, de a józan és szélsőségekre nem hajlamos munkástömegekben folyton növekszik az ellenszenv az élőködő, dűskáló vezetőkkel szemben. Ez az elégedetlenség most van ismét kirobbanóban, amikor

megindult a harc a nyomdász-munkásság szaklapjának, a Typographianak különböző dotált szerkesztői állása körül.

A nyomdászok már régen elégedetlenkedtek a lap irányával, amely egyszerűen kiszolgáltató volt az igazi nyomdászérdekek rovására a vezetőség klikk-önzésének és terrorizmusának. Annál inkább keltett ország-szerte felháborodást az érdekelt munkások között, hogy a Typographia szerkesztőjének elhunytával a klikk egyik lerazhatatlan típusa, a „paraplivézér” melléknévvel ékes Rothenstein Mór jelentette be követelő és ellentmondást nem tűrő módon igényét.

Rothenstein Mórnak ugyanis nem elég a havi 7.000.000 koronás képviselői illetmény, sem a megszünt németnyelvű szocialista lap után élvezett szerkesztői fizetése, sem a Törekvés Takarékpénztártól élvezett jutaléka, sem a számára az *Anyaegetben* felajánlott állás s a többi meilekjövedelmek. Rothenstein, akitnek minden nemzetgyűlési szereplését homéri kacagás kíséri, miután Mór mindmáig elmulasztotta a magyar nyelv megtanulását s valami

kifejezhetetlen szófűzésű és nyakatekeri mondatszerkezetű szargonban beszél.

A Typographia hivatása természetesen a magyar talanságok elleni küzdelem is, Rothenstein a szerkesztői fizetését azonban még e nyelv-purifikatori szerepre is hivatottnak érzi magát.

A szerkesztői állás betöltéséről augusztus elején titkos szavazással döntenek a magyarországi nyomdászok. A zsidó vezetőségi klikk erőszakoskodásával szemben a tulnyomó többség nem elégszik meg a rothensteini fajiság kvalifikációjával, hanem követeli, hogy

az új szerkesztő magyar és nyomdász legyen.

azonkívül magyarul írni tudjon, mert hiszen a nagy Rothenstein még a magyar helyesírás szabályaival sincs tisztában.

A választást máris élénk harc előzi meg. A vezetőség minden követ megmozdít a munkásság terrorizálására, azonban úgy Rothenstein, mint a másik hivatalos pótjelölt, Pajor választása reménytelennek látszik. A nyomdászok hangulatát élénken jellemzi két kezükbe jutott röpív. Az egyik *Nyílt levél Rothenstein Mór szaktársához*, amelyben erőteljesen visszautasítják a feltalokodását. A másik tanulságos röpécúla *Nyílt levél Peidl Gyula, Rothenstein Mór és Pajor Rudolf szaktársakhoz* címet viseli.

A röpécúla mindenekelőtt megállapítja, hogy a

Typographia hasábjai a nyomdász közössége, nem pedig egyes hatalomra jutott szaktársak kizsájtított tulajdona.

Majd a következőkben eposztrofálják az eddig dalai lámai magasságban trónoló szent és sérthetetlen „vezéreket”:

Ugyebár nagyon tisztelt Peidl kegyelmes szaktárs, nem számítot arra, hogy mi önállóan is tudunk már gondolkodni, miután leméltóztatott hozzánk ereszkedni bölcs tanácsaival a szerkesztőválasztást illetőleg. Nagyon köszönjük faradozását, méltóztatásait ismét, még pedig nagyon gyorsan felelőskedni, nehogy még jobban belelássunk abba a boszorkánykonyhába, ahol a kulissza titkait főzik ki.

Majd így enyelegnek Rothenstein tatával:

Mindnyájunk által szeretve tisztelt Rothenstein szaktárs! Önhez csak pár szavunk volna: Sokkal inkább tiszteljük és szeretjük Önt, minthogy szerkesztővé válasszuk. Nem akarjuk becses személyét herce-hurcának átadni. Mi tudjuk az okokat, Ön is tudja, Ön maradjon csak meg tisztelünknek abban a magasságában, amelyben most van, miután megélhetése hivatalai által elég bőven biztosítva van. Másrészt pedig olyan új, friss, férfiasan fiatal és tudással telített

erőt kívánunk a Typographia szerkesztőjének megválasztani, aki függetlenül tudja magát mindenkitől és a Typographia hasábjait eredeti céljának fogja visszaadni.

A Typographia szerkesztő választásának örvendetes kísérő jelensége a nyomdászok ellenszegülése az élőködő és ellentmondást nem tűrő

„vezérekkel” szemben. Így van remény arra, hogy a munkásság e legintelligensebb tábora olyan magyar szerkesztőt állít szaklapja élére, aki érdekeit fogja szemelőtt tartani, nem pedig a numerus clausust és a Properek és Rothensteinök emésztésének biztosítását.

Egy 93 éves koldusasszonyt halálra gázolt egy talyiga

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vasárnap délelőtt halálos kimenetelű elgázolás történt a vámospércsi országúton. Kovács János halápi gazda két kerekű talyigája elgázolta özvegy Tömöri Péterné 93 éves koldusasszonyt.

Dr. Takó Ferenc debreceni vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos még vasárnap megtartották a helyszíni vizsgálatot. Kiderült, hogy az öreg koldusasszony mind a két fölére siket volt és így a vágatva közeledő talyiga

zörgését nem hallotta. A kocsist-rángja el volt oldva, ezzel szemben Kovács János a gyepőt erősen kifestette. A ló valamitől megijedhetett és ragadva vágatott a vámospércsi főútcán. Az uttesten áthaladó Tömörinét magával kapta és

halálra gázolta.

A vizsgálóbíró, tekintve, hogy Kovács Jánossal szemben nem forog fenn nagyobb mérvű gondatlanság gyanúja, a gazdálkodó előzetes letartóztatását nem rendelte el.

A rendőrdijnokból lett betörőnek nagy debreceni cégek voltak az orgazdái

Rablott holmik a kazal alatt - Elfogták Szabó Pál egyik tettestársát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk már, hogy a debreceni rendőrség nyomára jött az új kolonia telepi betörés tettesének Szabó Pál volt rendőrségi díjnok személyében. A detektívek kinyomozták azt is, hogy Szabó Pál a Fancsikán Hajnal Imre földmives házában bujt el, mire azonban kimentek, hogy őrizetbe vegyék, a vakmerő betörőnek már nyoma veszett s azóta nem találtak rá.

A rendőrség erélyes és alapos nyomozás után hétfőn

elfogta Varjas Béla volt magán tisztviselőt,

aki büntérsa volt Szabó Pálnak. Együtt követték el az új kolonia telepi betörést és amint kitűnt, még számos közösen elkövetett bűncselekmény terheli mindkettőjük lelkét.

Varjas nemcsak a betörésekben vett részt, hanem segédkezett a rablott holmik elárulásában is. Nem érdektelen megemlíteni, hogy az eladott tárgyakról formális

adásvételi szerződést csináltak

s ezeken Varjas Béla, Kovács István álnév alatt szerepelt.

Varjas Béla révén a betörő bandának számos bűncselekménye került napvilágra. Szabó Pál és Varjas mint-

egy 10 betörést követték el s az ezekből származó tárgyakat széllebens-hosszában árusítaták. Kiderült az is, hogy Hajnal Imre és felesége szintén tudtak ezekről a bűncselekményekről, sőt mint orgazdák is szerepeltek a dologban. Szabó és Varjas egy alkalommal

szekéren vitték ki hozzájuk a rablott tárgyakat

s Hajnalék ezeket elásták a széna boglya alá. A detektívek ezen a helyen rengeteg értékes dolgot találtak. Ékszereket, ruhaneműket, ezüstöt, berendezési tárgyakat és még számos betörésből származó holmit leltek meg az orgazdáknál, akiket természetesen őrizetbe vettek. Szabót nagy erővel keresi a rendőrség s ugyanekkor kutatják a többi orgazdákat is. Ez a nyomozás meglepő eredményeket produkált már is, amennyiben kiderült, hogy

több mint tíz nagy debreceni kereskedő szerepel orgazdaként a bűnygyben.

Ezeknek egy része jó hiszeműen vette meg a lopott holmikát, azonban van olyan is, aki még nem tudta igazolni ezt a jó hiszeműséget.

'HANGYÁBAN'

leszállított árban kapható ::

Akáczméz (idei), Málnaszörp, Zsineg (befőtt kötöző), Pergamentpapír, Ecetesenc ugorka eltevéshez

Főüzlet: Rózsa-utca (Tisza-palota)

HIREK

1925 július 28. (Kedd)

Prot.: Ince, Kath.: Ince.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban tegnap több helyen eső volt, többnyire 10 mm-en alatti mennyiségben. A hőmérséklet általában kissé alacsonyabb volt.

Időprognózis: Változó, felhős meleg idő várható néhol kevés esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-utca 8.), Muraközy (Hunyadi-utca 5.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonay (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77.).

Benárd Ágost megvált, a Nép-161. Budapestről jelentik: „A Nép” mai számban bejelenti, hogy Benárd Ágost dr. volt népjóléti és munkaügyi miniszter megvált a szerkesztőség kötelékéből, illetőleg a mai nappal főszerkesztői megbízatásáról lelépett. A mai naptól fogva a lapot mint felelős kiadó F. úhrth Mátyas nemzetgyűlési képviselő fogja jegyezni. A felelős szerkesztő Anka János távollétében K. Török Lajos lesz.

Még mindig jönnek a hadifoglyok. Budapestről jelentik: Szombaton délután a szobi állomásra 150 tagból álló magyar hadifogoly szállítmány érkezett, amelyet a moszkvai táborból indítottak. A rendőrség értesülése szerint ez utolsó szállítmány, amely Oroszországból hazatért. **Nagybecskerekéről jelentik:** Tíz év múlva két évi bolyongás után tárt vissza az orosz hadifogságból Zima Ferenc itteni földműves. Már a háboru elején orosz fogságba esett és azóta semmi hírt nem adott magáról. Most a félvilágot megkerülve Szibérián, Kínán, Indián, Szlámon és Egyiptomon keresztül teljes két évig bolyongott, míg végre hazakereszt.

Az új vadászati tilalmi idők. Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter a vadászati idők módosításáról adott ki rendeletet. E szerint az általános vadászati tilalom január 1. napjától augusztus 15-ig tart. Ettől eltekintve mezei nyulra január 16-tól augusztus 31-ig, fácánra február 1-től szeptember 15-ig, fogolyra, fűjre és harisra január 1-től július 31-ig, erdei szalonkára április 16-tól augusztus 15-ig, vizimadárakra április 16-tól június 30-ig, őzbakra október 16-tól április 15-ig, őzszára december 16-tól október 15-ig, őzgidára minden időben tilos a vadászat. Szarvasbikát november 1-től augusztus 15-ig, szarvasstehenet és borjút február 1-től október 31-ig nem szabad löni.

A porujárt suszterlegény. Budapestről jelentik: Ficsere Andras 20 éves cipész tegnap délután a strand fürdőből hazafelé menet egy korcsmába tért be, ahol megismerkedett egy fiatal emberrel, aki az állás állapotban lévő cipészt egy közeli telephelytől tetőtől talpig levetkőztette és ruháit cipőjével együtt elvitte. Hétfőn hajnalban Ficsere felébredve észrevette, hogy fázik. Az ismeretlen tettes ellen feljelentést tett.

Tűkörgyártás, kirakatok tikrózása, antik csiszolt üvegozása. Sipkovits, Sziv. utca 14-15. Telefon 356.

Précz kárpitos Hatvan-utca 41. Mindenféle kárpitos munkák állandó nagy raktára.

Női filckalapok átalakítása 40 ezer korona a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

NEZZE MEG A

BAGOSSY MÜTEREM KEREKSTREJTVÉNY PALYAZATÁT

A KÁLVIN-TÉRI KIRAKATAIBAN.

Nagy vihar tombolt Hajduböszörményben. Vasárnap Hajduböszörményben hatalmas felhőszakadás volt, amely alatt olyan tömegű víz esett le, hogy a főbb utvonalakát elöntötte a víz. A felhőszakadás megrongálta a város háza tetejét és az emeleti hivatali helyi ségek némelyikébe beöregott a víz. A felhőszakadás után az utcák olyan képet mutattak, mintha árvíz öntötte volna el a várost.

Egy lopással gyanúsított asszony felakasztotta magát. Tömörri Antalné hajduböszörményi lakos, akit ismerősei tyuklopással gyanúsítottak meg, szegényében felakasztotta magát. Az öngyilkos asszony, jóllehet teljesen tisztázta magát a gyanu alól, nem tudta elviselni még az alaptalan gyanúsításokat sem és levélben jelentette be férjének a gyermekeinek vezetés szándékát. A szerencsétlen családját nagy részvét mellett temették el.

Dr. Weszecszy Oszkár belklinikai tanársegéd szabadságáról hazakereszt és rendelkezését Arany János u. 15. alatt ismét megkezdte.

Meghalt a demokraták örökös elnöke Ötjé. Newyorkból jelentik: (Reuter.) Bryan William volt államtitkár meghalt. Hirtelen halálát szívbaj okozta.

Magyarország a drágaság ólón. Budapestről jelentik: A pénzügyminisztériumban és a népszövetségi főbiztos hivatalában hónapok óta dolgoznak azon, hogy elkészítsék az európai áralakulást ábrázoló grafikonokat, amelyek egy nagykereskedelmi, mint a kiskereskedelmi árat feltűntetik. Az árfolyam-táblázat már majdnem készen van és megdöbbenő képet adnak arról, hogy Németország, Franciaország, Csehország, Olaszország és a balkán államok mind olcsóbbak mint Magyarország. A pénzügyminisztérium az árak letérése céljából készíti az érdekes statisztikát.

Az OMKE választmányi ülése Az OMKE választmányja július 28-án, kedden d. u. 6 órakor a Kereskedelmi Csarnokban a tulzottan magas összegekben kivett kereseti adó miatt ülést tart.

Szerencsétlenség cséplőgépszállítás közben. Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton Karcagon cséplőgépszállítás közben. Egy gépet, melyet Fálóp Károly derecskei gépész vezetett Debrecen felé. Egy lejtőnél visszacsuszott a gép és a hául álló gépész nekiszorította a szekrénynek. A félkilométernyire levő teglgyárból előhívott munkások csak nagynehezen tudták kiszabadítani a gépészt, akit életveszélyes sérülésekkel a debreceni klinikára szállítottak be.

Női filckalapok fehérben 180.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben Piac-u. 1. szám.

SZÍNHÁZ

Gyöngyössi Máry Kassára szerződik. Mint értesítjük Gyöngyössi Máry, aki az elmúlt szezonban a Csokonai-színháznak volt primadonnája, Kassára utazott, ahol 10 estén keresztül szerepel a felvidéki magyar társulatnál mint vendég. A vendégszereplés szerződtetési céllal történi és Gyöngyössi Máry, aki már az első estén nagy sikert aratott Kassán, minden valószínűség szerint elszerződik Kassára Faragó igazgató társulatához.

Lázár Ödön megkapta a Király-Színházat. Hosszu huza-vona után az Unió ma végre perfektualta a Lázár Ödönnel kötendő szerződést, amelyet az Unió nevében Beóthy László és Csathó Kálmán vagyonfelügyelő aláírtak. Csathó a szerződést mindjárt el is vitte a bírósághoz, a jóváhagyás megszerzése végett.

Nagy kabaré Debrecenben

Szinte példátlan az a nagy és meleg érdeklődés, amellyel a debreceni közönség azt a hírt fogadta, hogy augusztus hó 1-én, 2-án és 3-án Virágh Jenő, Ujváry Károly és a magyar kabarészínpad egyik legnagyobb művésze, Kökény Ilona sörkabarét rendeznek az Arany Bikában.

A nagyteremben terített asztalok mellett olyan pompás műsort élvez a közönség, amilyen nem volt még Debrecenben. A nagyterem kellemes hőmérsékletéről gondoskodik az Arany Bika igazgatósága. Uj hűtőszervezet enyhíti a hőséget s olyan légkört teremt, mintha a közönség kerti helyiségben volna.

A sörkabarénak egyik nagy érdeme és előnye lesz, hogy olcsó lesz. 10.000, 15.000, 25.000 és 36.000 koronás helytárak vannak. Kabaré után a közönség még reggelig táncolhat az emeleti étteremben.

A Virágh-, Ujváry-, Kökény Ilona-társulat, amelynek még több elsőrangú kitűnő tagja van, nagyszerű műsorszámokat hoz le Debrecenbe, ahol első ízben játszanak nagy vidéki és külföldi körutjuk előtt.

A jegyek árusítását a rendezőség legközelebb már megkezdheti azokat a helyeket, ahol jegyeket lehet kapni, a lapokban közölni fogja.

Színházak és mozgóképek közönsége Csokonai-színház

Ritka színházi esemény Debrecenben

Mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt, Somlay Arthur és a budapesti Renaissance színház tagjaiból alakult művészársaság Wien-ben vendégszerepelt, s vállalkozásukat olyan siker koronázta, a melyhez hasonló a magyar színészet történetében még nagyon kevés fordult elő. Nemcsak a bécsi magyarok, hanem az osztrák sajtó, és a német nyelvű nézőközönség is a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott ezen nagyszerű művészi teljesítményről, mely együttes

most Kardoss Géza igazgató, a debreceni közönség részére, néhány napra biztosította. Csütörtökön este 8¹/₂ órakor lépnek fel Somlayék a Csokonai színházban először, s néhány estén keresztül olyan nagyfokú művészi előadásokat fognak tartani, amelyek a nagyközönség minden rétegét, a legnagyobb érdeklődésre fogják bírni. Somlay Arthuron kívül T. Halmy Margit, Harsanyi Rezső, Roth Klári, Papp Jolan, Miklary Zoltán, Bercsy Géza, Nagy Gyula, Vartos Lajos, Somló István, Thury Maria, Taray Ida és Erényi Anna lépnek fel jobbnál jobb szerepekben, illetve darabokban. Első este Pierre Wolf 4 felvonásos színműve, az

„Őszi szerelem”

kerül színe. Ugy erre az előadásra, mint a továbbiakra jegyek már most biztosíthatók a Csokonai színház pénztáránál egész nap.

Apollo-mozgó

Két sláger egy előadásban! „Az élet korbácsa”, dráma 6 felvonásban és „Nem viszi el szárazon”, komédia 5 felvonásban.

Urania-mozgó

„John Linden két leánya”, dráma 6 felvonásban. kísérik „Égi és földi szerelem”, „Patentház”, burleszkek. Vigszínház javítások miatt szünetel. Jön: Sándor Mátyas.

TESTEDZÉS

Magyar győzelem a franciák fölött

Uj rekord a 100 m. gyorsúszásban

Budapest, július 26. Válogatott víziló csapatunk 7:2 (1:0) arányban győzte le Franciaország világ bajnok csapatát. A Császár fürdőben ez alkalommal oly nagyszámu közönség gyűlt össze, hogy szinte életveszélyes volt a tolongás. A magyar csapat végig fölényes biztonsággal és kifogástalan taktikai tudással küzdött. A magyar gólokat Homonnay, Keserü I., Wenk, Keserü II. és Komonny II. lötték. Bíró a belga Delahay volt. A győzelmes magyar csapat a közönség örömjongása és a Himnusz hangjai mellett hagyta el a pályát.

A bajnoki uszóverseny

eredménye: 100 m. országos gyorsuszó bajnokság: I. Bárány MOVE (Eger) 1 p. 02'4 mp. Országos rekord. II. Gáborffy NSC 1 p. 2'4 mp. III. Szigricz MOVE (Eger) 1 p. 5 mp. V. Padou Franciaország.

100 m. országos melluszó bajnokság: I. Jung Frigyes NSC 1 p. 20'4 mp. II. Bartha III. kerület 1 p. 20'4 mp. III. Hajdu BTC.

100 m. országos hölgy hátuszó bajnokság I. Meleph Ilona Esztergom 1 p. 39 mp. II. Siposs Mancsi 1 p. 43.4 mp.

100 m. országos hátuszó pajnokság I. Bartha Károly NSC 1 p. 15'8 mp. II. Bitskey Aladar MOVE Fger 1 p. 16'2 mp.

Müugrás Budapest nagy díjáért I. R. Weil Strassburg 77.6, II. Nagy Károly FTC

100 m staféta I. a III. kerület TVE 4 p. 34.4 mp. Az egriek a stafétától távol maradtak.

Magyarország második lett az öt nemzet versenyen. Bécsből jelentik: Az öt nemzet versenyében Németország győzött 69 ponttal, Magyarország 65.5 pontal a második helyre került, harmadik Csehország 38.5, negyedik Ausztria 15, ötödik Jugoszlavia 7 ponttal. Németország legki valóbb atlétája dr. Peltzer volt, aki a 400 m. síkfutásban 48.8 mp-vel győzött. A 100 m. síkfutásban Büchner győzött 10.7 mp. alatt, a 110 m. gátfutás győztese Trossbach 15 mp. né-

ASZÓDI ÉS RÓTH

DIVATÁRUHÁZA

ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:

SZÖVETEK
EPONGÉK
BATISZTOK

GRENADINOK
HARISNYÁK
KESZTYÜK

SELYMEK
ZEFEREK
VASZNAK

és mindenféle rövidaru cikkek.

Idény utáni olcsó leszállított árak. A Községi Tisztviselők Országos Szövetségének szerződéses szállítói. Tisztviselőknek külön 5 százalékos engedmény.

met rekord. Magasugrás győztese Gáspár 1.86, távolugrás győztese Somfay 707. cm. 4x100 méteres staféta győztese a magyar csapat 43.4 mp, második Ausztria. Diszkoszvetésben első Görög Csehország 41.40, 5000 m. síkfutás győztese Welpart Németország 15 p. 43 mp.

A DVSC legyőzte a KAOE-t

DVSC-KAOE 4:2, féldő 1:1

Értékes győzelmet aratott a Corinthian díjmérkőzések során a Vasutas Sport Club, lelkes játék után, állandó fölény mellett megverte a II. osztály egyik jóképességű csapatát, a KAOE-t. Győzelmével a további küzdelemre biztosította magát és legközelebbi ellenfele az elsőosztályú Vasas lesz. Az első gólt az első percben a KAOE érte el. A KAOE-nak alkalma volna újabb gólt elérni, azonban a 11-es büntetőrugást Farkas kivédte. Ezután a DVSC ostrom alá vesi a KAOE-kaput és Polanetzky I. révén sikerül kiegyenlíteni. A második féldőben újra a KAOE szerzi meg a vezetést egy lefutásból. A DVSC Molnár hatalmas, szép lövésével egyenlít. Esután sorozatos Vasutas-támadás következik, a KAOE nem bírja az iramot és a DVSC Polanetzky révén két gólt ér el és így biztosítja a győzelmet. A DVSC-ben Szolárszky I, Kántor, Horváth fedezetsor volt a legjobb, azonkívül Molnár, Farkas a védelemben, Rottmann és Vampetics a csatázósorban. A KAOE-ban Tóth, Kruppa, Pintér váltak ki.

DVSC ifj.-DKASE ifj. 3:2. A DKASE ifj. volt jobb, különösen az apró csatások játszottak szépen. A DVSC ifj.-ban újra játszott a súlyos betegségéből felépült Hübner, aki szépen védett.

Nyíregyházán a győri Hungária 4:0 arányban legyőzte a NyKISE-t. A BUSE nagy golaránnyal 6:0 arányban győzött a VI. ker. Sport Club ellen. A püspökladányi Vasutas 4:0 arányban győzött a Karcagi MOVE ellen.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni sertésvásár. A debreceni sertésvásáron a kövérpiacra több mint 300 darab sertést hajtottak fel. A kereslet közepes volt. Árak: prima sertés 20.000, kivételesen 21.000, közepes 18-19.000, silány 16.500 K-tól felfelé. A sovány sertések piacán közepes volt a felhajtás, kicsi a kereslet. A hizónak való sovány sertést 16-18.000 koronáért vásárolták.

A TŐZSDE

Zürichi zárlat
Newyork 515¹/₈, London 2501—, Milanó 1895—, Paris 2430, Brüsszel 2385, Prága 1525, Budapest 0,0072¹/₁₀, Belgrád 905—, Bukarest 265—, Hollandia 206,85, Varsó 98¹/₈, Berlin 122¹/₈, Bécs 72¹/₈—, Szófia 375.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Dollár 70580—71410, angol font 345000—347000, hollandi forint 28235—28505, francia frank 3364—3394, svájci frank 13812—18912, cseh korona 2104—2120, lei 860—364, lira 2628—2648, dinár 1232—1254, 100 német márka 16880—16980, csihrak korona 99,90—100,69 m.e.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat igen lanyha volt, a forgalom új buzában és új rozsban élénk, ennek ellenére ezekben a cikkekben sok áru nem talált vevőre.

Hivatalos árak: 77 kilos tiszavidéki buza 367¹/₈—370, egyébb 362¹/₈—865, 48 kilos tiszavidéki buza 370 372¹/₈,

egyéb 365—367¹/₈, rozs 290—300, takarmány árpa 270—280, zab 430—450, tengeri 265—267¹/₈, repce 535—550, korpa 237¹/₈—240.

Ferencvárosi sertésvásár
Felhajtás 3400. Árak: könnyű 21—22, közép 22,5—23, nehéz 22,5—23. A vásár lanyha volt.

PÉNZTÁRCÁT BŐRÖNDÖT REDIKÜLT

Írj csak a készítőnél vehet **Feuermann** bőrdöndős **Piac-utca 44.**

Kocsigyártóműhelyem-

ben elvállalok mindennemű kocsijavítást. Megrendeléseket szolid árak mellett készítek

BÓDI PÁL

kocsigyártó, Simontfy-utca 57.sz.

FÖLDES „MARGIT CRÈME“ világhírű arcszépitő

Arcc-, kéz- és testápolás Földes „Margit Crème“ mel a legeredményesebb

Üdít, szépit, fiatalít a világhírű FÖLDES-féle „Margit Crème“

Kapható patika, drogeria, illatszertárban

Eladó

Dr gróf Bánffy Miklós gatálypusztai gazdaságában u. p. Püspökladány: Tenyészképes 12 drb kos, magyar fésűs, 3 drb bika, tarkavegyes hasu, 7 drb mangalica kan. ....

Bármikor megtekinthető Intézőség.

Társ kerestetik egy 3800 holdas prima !! béreltérhez !!

A birtok teljesen be van instruálva, Van 60 darab ló, 60 darab ökör, 4 bivaly, 30 tehén, 40 növendékmarha, 1400 birka, 500 sertés. Szekerek, ekék, vetőgépek Egy garnitúra gözeke. Két garnitúra göcséplőgép stb. Van e birtokon 14 szobás kastély, Gyönyörű park. Gazdasági épületek. Van a birtokon gazdasági szeszgyár és gőzmalom. A bérelti időből még 9 év van hátra. A birtok Borsodmegyében van. (A betársuláshoz

1 milliárd kor. szükséges!

Bővebb felvilágosítás nyerhető, de csak a délelőtti órákban és csak személyesen a Nagy Lajos Ingatlanforg. Irodában. VERES-UTCA 9. SZÁM

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben

lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

Keresztretjévény Könyvtár (16 oldal)

kiadóhivatala

Budapest, VI., Nagymező-utca 3. sz.

Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1/4 évre 30.000 K. Egyes szám kapható minden tőzsdében és újságárúsnál 3000 koronáért.

Előfizetéseket

elfogad a HAJDUFÖLD kiadóhivatala

Hajduszovát községben 130

métermázs a csöves tengeri jutányos ár mellett eladó. —

Értekezhetni Hajduszovátón ...

Tóth Albert jegyzőnél.

Budapestre utazók figyelmébe!

Csinos egy- és kétágyas szobák pensióval vagy anélkül legjutányosabban kaphatók

Excelsior Pensio

Budapest, IV. Papnövelde-utca 8.

Eladó

a Varga-utcában az a csodaszép nagy ház, amelyik előtt kert és vaskerítés van. Varga-u. 17.

A vevők részére átadjuk beköltözhetésre, a vételi ügylet megkötésétől számított 30 napon belül, melyért kezességünk, az egész utcai részt és pedig:

Öt szép nagy szobát előszobával, szépen berendezett fürdőszoba, felsőkonyha és speiz, alsó szuterén-konyha és speiz, belső angol klozett. Külön gazdasági udvarban hatalmas nagy istálló, kocsiszin, sertésöl, takarmánypince, nagy fásipince.

Ezek lesznek átadva beköltözhetésre! Parkettes szobák. Modern kétszárnyu ajtók. Cserépkályhák. Villany, víz, csatorna. 5 redőnyös ablak az utcai fronton. Nagyon szép udvar diszfákkal és gyümölcsfákkal. A vételárra nézve — mely nevelésesen csekély — egyedül és kizárólag Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda tulajdonossal lehet megállapodni a Veres-utca 9. szám alatti irodában, a délelőtti órákban, amennyiben a tulajdonos urnő vidéken lakik és az ingatlan eladása felett kizárólagos joggal a Nagy Lajos Iroda rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a vételi foglaló is. Végtelentül kedvező alkalmi vétel!

SZÓZAT

KRISZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP
Előfizetés: Egy hóra 40.000 K negyedévre 10.000 korona. — Egyes szám ára hétköznap 2000 korona, vasárnap 3000 korona

OLCSÓ, BIZTOS, GYORS
eredményt ér el, ha a SZÓZAT-ban hirdetsz!

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha élethű művészi fényképet akar, keresse fel három évtized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.

(Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fiók Budán, III. Zsigmond-utca 36. — A legmérsékeltbb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatója a napi árból 25% engedményt kap Diskay fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 74. Fiók Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keres. minisztérium által 17569—1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók: **Dávidházi Kálmán** könyvkötészet és dobozgyár cégénél Debrecen, Fűvészker-utca 9.

„LeCoq”

a világ legjobb növényi cipőpasztája minden színben.

Magyarországon is forgalomba került. **Kérje az eredeti kakas védjegyű cipőpasztát**

Okvetlen próbálja ki! Meglepő eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvja, nagyon fényessé és vízhatlanná teszi.

Magyar Hirdető Iroda

Budapest, IV. Városház-utca 10.
 Fióközlet Debrecen, Kossuth-u. 53

Hirdetéseket
 úgy a vidéki, mint a fővárosi,
 valamint az összes külföldi lapok ré-
 szére jutányos áron felvesz. Gép-
 írási és sokszorosítási munká-
 kat elfogad.

Saját érdekében vágja ki ezt a hirdetést

Ha Pesten olcsó és tiszta száll-
 lodásban akar lakni, keresse fel az

UNIO-SZALLODÁT

a város központjában
 VII. Hársfa-utca 4. Telefon I. 19-75
 Rákóczi-ut és Erzsébet-körút közelében
 Főregmentes, kényelmes szobák 35
 ezer kor.-tól 70 ezer koronáig.
 Ezen hirdetés felmutatója 10 százalékos engedményt
 kap! Ujjonnan átalakítva!

Olcsón megszállhat Pesten a „Simplon“ szállodában

VIII. Kenyérmező-utca 4. szám,
 Rákóczy-ut elején, a Keleti
 pályaudvar közelében.
 Telefon 22-36.

Kényelmes, főregmentes, csendes szobák
 20 százalékos engedmény mindenkor e
 hirdetés felmutatójának.

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó
 Számla -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb
 izléseesen és gyorsan
 mérsékelt áron készít, költségvetéssel szívesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 348 -o- Piac-utca 59

MAGYAR ÁLTALÁNOS FORDÍTÓ IRODA

MINT A BELÜGYMINISZTERIUM FORDÍTÓ-
 OSZTÁLYÁNAK FELVEVŐHELYE
 Budapest, IV. Városház-utca 10.

Fiók Debrecen, Kossuth-utca 53. sz.

Fordításokat
 az összes élő nyelvekre
 hitelesítéssel gyorsan és pontosan
 eszközöl. Tisztviselőknek
 kedvezmény.

BANGÓ

MAGANTANFOLYAM
 BUDAPEST, IX. RÁDAY-U. 14.
 Előkészít magánvizsgákra, érettségire
 vidékieket is.

Waltermagántanfolyam
 Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51. sz.

Előkészít középiskolai ösz-
 szevont magánvizsgákra,
 érettségire, vidékieket is.
 Tisztviselőknek nagy kedvezmény

Ruhatestésben, tisztításban és mosásban utólérhetetlen Biró

Arany Bika, mozi bejarat.

Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal.

GAZDAG ÉTTERME

HUNYADI-UTCA 1. SZÁM.

Tíz vacsorajegy
110.000
 korona

Egy menü ára délelőtt 14000, este 12000 K
 Leves, Főzelék, Sült köreittel. Tészta v. sajt
 Zsna reggeli egy pohár sörrel 7500 korona
 Kitűnő magyar konyha — Elsőrendű italok

Tíz ebédjegy
130.000
 korona

Utleveleket

leggyorsabban és legolcsóbban vizumoztat a
MÁV. II. MENETJEGYIRODA
 PIAC-UTCA 56. SZÁM. : TELEFON 12-03
 Vasuti jegyeket kiad reggel fél 7—este 9-ig
 Bel és külföldi fürdők képvisellete,

ÉVA

VIZET IGYUNK!

ÜDIT I -- FRISSIT!

Megrendelhető

MÁRKUS JENŐ

Hatvan-utca 22. Telefon 14.

ERŐS HÁZTARTASI

MÉRLEG

2 RÉZTÁNYÉRRAL
 CSAK 250 EZER K

Bószler és Dávid vaskereskedésében Piac-u. 7.

! Gyász esetekben !

ajánlom a n. é. közönségnek ujonnan berendezett
 temetkezési vállalatomat

Elvállalok mindenféle kivitelű temetéseket a leggyorsabbtól a legdi-
 szesebbig, előzékeny kiszolgálás és jutányos árak mellett. A nagyérdemű
 közönség szíves partfogását kéri. Telefon 10-35.

Jancsó Kálmán asztalosáru és fakoporsó-gyára
 Telep és felvételi Iroda: Debrecen, Bárczy-utca 3. szám.

Izzadás ellen

hatásban biztos, használatban kellemes a Bánó-féle izzadás elleni kenőcs. Készíti:
Az „Arany Angyal“ gyógyszertár
 laboratóriuma Debrecen, Piac és Szent Anna-u. sarok.

NE OLVASSA EL

Fontosabb, hogy személyesen menjön be és veteikényszer nélkül
 győződjön meg olcsó árainkról. Mindkét üzletünkben

ARANY BIKA
DIVATHÁZ
 BIKÁ SZÁLLÓ ÉPÜLET.

APOLLO
DIVATÁRUHAZ
 PIAC-U. 67. Miklós-u. sarok

Idény előrehaladottsága miatt nyári divatos cikkeinket mélyen leszállított árak-
 ban árusítjuk. Mindentéle férfi és női divatoikkal, fehérneműk, menyasszonyi
 kelengyék, vásznak, damasztok, selymek, szövetek dus választékban. — Aruink
 részletfizetés mellett sem drágábbak kedvező feltételek mel-
 lett. — Tisztviselők külön engedményt kapnak.

APROHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántul Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűszo és levelezés 1600 K.

Lakás

- Egy szoba, konyhás lakásomat elcserelem 2 szobával ráfizetéssel. Bercsényi-utca 26. Ajtó 2. 102
- Különbejárati szép utcai butorozott szoba augusztus 1-re kiadó esetleg teljes elátással. Török Bálint u. 25. 118
- Lakás. Két szoba, konyha, előszoba, kamara átadó. Cim a kiadóban.
- Kétszobás jobb lakást keresek lelépéssel központban, Cim a kiadóban. 1573
- Lakás és pincék, jégvermek kiadók. Márton ügyvéd, Piac 24. 1574
- Lakás. A város központján egy modern különbejárati emeleti garzon lakás, mely áll két utcai szobából és előszobából szeptember 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 1592
- Modern utcai kétszobás butorozott lakosztály kiadó. Hüvelyes-utca 10. szám emelet. 161
- Butorozott szoba két személy részére azonnal kiadó. Széchenyi-utca 11, földszint. 661
- Egy butorozott szoba kiadó Eötvös-utcán. Oláh, Rákóczi-utca 11. 207
- Forgalmas helyen fűszerüzlet csinos berendezéssel átadó. Cim a kiadóban.
- Csinos utcai butorozott szoba azonnal kiadó. Szűcsök, Cserepes 24. 286
- Különbejárati utcai butorozott szoba kiadó. Nyugati-utca 46. 259
- Kiadó különbejárati butorozott szoba két jobb fiatalembernek. Eötvös 59. 257
- Egy egyszerű butorozott szoba villanyvilágítással, fűtés megengedve kiadó. Csillag-utca 67. 242

Ajánlat

- Mons.** ayant vécu 3 ans à Paris donne Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans. Adresse au bureau du journal.
- Terméskő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Műgyárban, Fürdő-utca 2. szám. 888
- Márványozsák cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenféle építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műgyáránál, Fürdő-utca 2. sz. Telefon 10-98. 336
- Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek teglagyárában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-utca 8. 837
- Fiatal özvegy úri asszony 1 és fél éves kis leányával elmenne házvezetőnek úri családhoz vidékre is, hol családtagnak tekintették. Magával venné zongoráját, esetleg 2 szép szobabutorát is. Szíves megkeresést Hajdúföld-höz kér. 114
- Saját termelésű, erősen bakaros, tisztán kezelt zamatos házi bor literenként csak 14000. Kapható mindennap Poroszlay-ut 58. Sestakert. 41
- Király kávéi mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható Dégenfeld tér 11. 918
- Kisüsti pálinkához edényhozatal esetén 600 l. gyümölcscefré összegyűjtők. Poroszlay ut 53. Sestakert, 175
- Szentanna-pusztai prima fajbor, kintűnő zamatú, literje 12000 korona, s frissen csapolt jégbehűtött sör 1 liter 12000 kor. 1 korsó 6000 kor., 1 pohár 3600 kor. Tisztelettel Nagy Márton vendéglő, Csapó-utca 40. szám. Tüzoitő laktanyával szemben. 174
- Egyedül álló középkori, intelligens asszony házvezetőnek menne. Gazgyár-utca 6. szám, 1. ajtó. 1607
- Szepsességi úri család nyaralásra vállalna egy-két 12-20 gyermeket. Felügyelet mellett utazás. Értekezni lehet vasárnap délelőtt. Cim a kiadóban. 222
- Máté Miklós parkettes vállal mindenféle parkettmunkát, berakást, gyalulást, fényezést legszébben és legolcsóbban Vindékre is elmegy. Lakik Debrecen, Tegláskert, Létai utca 7. 1627
- Világos nagy helyiség a város központján kiadó, Értekezhetni Nemes cipőüzletben. 260

- Terménybiztosításokat legelőnyösebben köthet Hazai Biztosító és Kiszármakosok Biztosítójánál, Hatvan-utca 11. Vasárnap Fűvészkert utca 16. 258
- Kitűnő házikoszt kapható Hatvan-utca 70. I. em. 245
- Fűszerkereskedés, forgalmas helyen, csinos berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 248
- Használt kádak, hordók mo sléknak, cefrének olcsón kaphatók báró Györfly hordógyárban, Nap-utca 4. 262
- Karácsonyi polgáriszkolai magánvizsgálatra augusztusi javítóra készülni kell, mert csak alapos tudás biztosít sikert; pénz, protekció soha. Szentjób, Kigyó-utca 87. 243
- Törmelék téglák és építkezésből eredő téglátörmelék és föld díjmentesen szállítható a Svetits-intézetből. 248

Kereslet

- Könyvköltőtanulónak 14 éven felüli, két középsikolát végzett fiú felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetében Piac-u. 49. 89
- Munkássó jó fizetéssel felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetében, Piac-u. 49. 85

Mai naptól meglepően leszállított árak

mellett kifogástalanul fest és tisztít

KONCZ

kelemező gyára
DEBRECEN
Péterfia 30, Arany János-utca 10.
az udvarban.

- Kis családi ház, melyben két szoba, konyha, mellékhelységek azonnal elfoglalhatók, disznó és baromfitartásra alkalmas udvarral átadó a város belterületén, kedvező fizetési feltételek mellett. Felvilágosítást ad a Debreceni Független Újság kiadóhivatala. 69
- Eladó egy nagyon szép ebédlőkredenc olcsó árban. Értekezni lehet Burgondia-utca 3. szám alatt. 115
- Eladó Darabos-utca 5. sz. ház. Háromszobás beköltözhető lakással. 95
- Használt, jó, személyautó eladó. Erdőkölöni Gazdasági Takarékpénztár, Király-utca 2. 1593
- Eladó Erzsébet-ut 46. számú ház beköltözhető lakással. Értekezhetni ugyanott. 1599
- Eladó papagályok, Péterfia 13. szám, Kapu alatt. 119
- Antik komód, üvegszekrény (vitrin) eladó Maróthy György-utca 3. 1596
- Eladó ház, 3 szoba, konyha, pince, üzlet átadó. Nyil-utca 107 220

LÁTVÁNYOSSÁGI PERZSA ÉS EGYÉB KELETI SZÖNYEGEK

ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA ÉS ELADÁSA

JAVITÁSA ÉS TISZTÍTÁSA.
MOLY ELLEN VALÓ MEGÓVÁST MŰVESZIESEN ÉS SZAKSZERŰEN ESZKÖZÖL

IZSAK ZSIGMOND LERAKATA

SIMONFY-UTCA 7.

VOLT ZANDER-FELE GYÓGYINTÉZET HELYSÉGÉBEN.

Telefon 10-17

Telefon 10-17

- Cserépkályhák jó állapotban megvételre keressük. Hatvan-utca 53. szám. Telefon 7-28. 96
- Központ közelében egy-két nagy szobát esetleg előszobával keres Kiss Jenő, Piac-utca 60 172
- Házmaster felvétetik. Kossuth-utca 15. 167
- Gépszurozás, gombháthuzás Piac-utca 26. B. I. 3. Ugyanott eladó Wertheim szekrény, piüssdivány, ebédlőasztal — hat székkel 214
- Fehér és színes filckalapok 110000 koronáért kapható. Matta Anna, Csemete-utca 10 szám 217
- Kézi munkára magyar szabósághoz leányt, esetleg tanulókat is fölveszek, Deutsch Piac-utca 9 292
- Jó családból, középiskolát végzett fiúk műlakatosnak, esetleg koszt és lakásra felvétetnek. Lehet vidéki is. Király Imre Hadházi-ut 18. 1626
- Régi képeket, butorokat veszek. Cim a kiadóban. 1629
- Könyvvilói, levelezői állást keresek. Pótvizsgára előkészíttek. Rosenberg Jenő, Piac-utca 70. 1629
- Ötszáz mázsa szalmát veszünk, mi elszállítjuk. Ajánlatot Műbutorgyár, Szentanna 64. 269
- Vasestergapadót 2 méter hosszú megvételre keressük. Debreceni Műgyár, Fürdő-utca 2. 244
- Szabással tanfolyamra tanulólányok felvétetnek. Dégenfeld-tér 3. szám. Kereszt-épület. 238

Eladás

- Egy nagy káposztás hordó eladó. Gázgyár-utca 6., 5. ajtó. 238
- Vadászfegyver 12-ös, kakasos, kintűnő hordásu, eladó. Kossuth-u. 48. 238
- Eladó forgalmas helyen jól berendezett pékség teljes berendezéssel, 4 szobás lakással, istálló, kocsiszin, hízalóval, 8 udvarral. Cim a kiadóban. 83

- Hintók és gazdasági kocsik eladók. Oláh-Rákóczi-u. 11. 210
- Bor, sajttermésű, hordónkint eladó. Markbreit, Péterfia 11. 197
- Eladó Jókai utca 44. számú ház, háromszobás beköltözhető lakással. Értekezni ugyanott. 198
- Continental írógép, keveset használt, látványos irásu, visszaváltóval és tabulátorral felszerelve eladó. Simonyi-ut 11. szám. 203
- Fűszerberendezés, asztalkonyha, új háló, elkötözés miatt olcsón eladás. Cim kiadóban. 211
- Leanderek, különböző színekben eladók. Török Bálint utca 25. 268
- Eladó sürgősen egy nagyon szép ebédlőkredenc. Értekezni lehet Burgondia-u. 3. alatt. 262
- Szőlő elsőrendű, jó termő, gyümölcsfés eladó. Köntöskert, Szaboos-u. 18.240
- Kerti ház Széchenyi-ut 18. számú, beköltözhető lakással eladó. Értekezhetni Szentanna 7. 241
- Háromszobás beköltözhető ház Kut-utca 18. szám alatt sürgősen eladó. 263
- Villa ötszobás beköltözhetősséggel, gyümölcsfés eladó. Széchenyi-ut 5. 246
- Eladó Móricz-utca 16 számú ház 4 szobás beköltözhető lakással. Lakó nincsen. Értekezni ugyanott. 247
- Varrógép nagyon szépen varr és gramofon 40 lemezrel eladó. Bethlen-u. 8. 237
- Két nagy leander eladó. Ispóty-utca 7. szám. 289

Vegyes

Építők figyelmébe. Tisztelettel értesítjük az építők közönséget, hogy az „Első Debreceni Építő Ipari Szövetkezet” törv. székileg bej. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevező munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókárban tartását, műkökvek és műkö munkák elkészítését mérsékelt árak mellett ugy helyben, mint vidéken Kandia-utca 4/b szám, bent az udvarban. Telefon 7-41 meghívásra elmegyünk 658

MODERN KÉPKERETEZÉS

HOMORÓDI (HAMPEL) JENŐ
ÜVEGES, KÉPKERETEZŐ
RÁKÓCZI-U. 8. SZ.

A „KORONA”

vendéglő kimérésében egy liter fajbor kihordásra 12.000 korona, 25 liter vételnél 11.000 korona literenként. Cséplés alkalmára 38%-os pálinka és rum 34.000 kor. literje.

Poloskát

SVÁBBORAKAT, TŰCSKÖT, HANGVÁT

24 óra belül mindenki kirúghatja a szabadalmazott féregirtóval. — Olcsó árban kapható:

STERN festéküzletében

Garantált, minőségű patkányirtóból állandóan nagy raktár. — Üzlet az Arany Bikával szemben

IGYELEM!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy műtermemet ismét megnyitottam, ahol zongorahangolást és javítást, ugyanígy mindenféle vonóhangszerek pontos rendbehozását vállalom jutányos árak mellett. Hosszu zongorából rövidet csinálók. Meghívásra házhoz megyek. Tisztelettel

TONTÉ LÁSZLÓ

Debrecen, Piac-u. 30, udvarban